

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/ KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 K 132575 21 Kž
Novi Travnik, 16.04.2021. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija Davora Kelava, kao predsjednika vijeća, te Darmina Avdić i Lazarele Porić, kao članova vijeća uz sudjelovanje zapisničara Erme Jusić, u krivičnom predmetu protiv optuženih N. B. i H.Lj., zbog krivičnog djela teške krađe iz člana 287. stav 1. točka a) u vezi sa članom 31. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama optuženog N. B. i Kantonalnog tužilaštva Travnik, izjavljenim protiv presude Općinskog suda u Travniku broj 51 0 K 132575 18 K od 01.02.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 16.04.2021. godine, a primjenom člana 328. i člana 329. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba optuženog N. B. odbija se kao neosnovana, a uvažava se žalba Kantonalnog tužilaštva Travnik i preinačava se presuda Općinskog suda u Travniku broj 51 0 K 132575 18 K od 01.02.2021. godine u odluci o krivičnoj sankciji tako da se, za krivično djelo za koje je tom presudom oglašen krivim, optuženi N. B. osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) mjeseci, a optuženi H.Lj. osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

Obrazloženje

Presudom Općinskog suda u Travniku broj 51 0 K 132575 18 K od 01.02.2021. godine, optuženi N. B. i H. Lj. oglašeni su krivim da su počinili krivično djelo teške krađe iz člana 287. stav 1. tačka a) u vezi sa članom 31. Krivičnog zakona Federacije BiH, pa je za isto djelo optuženi N. B. tom presudom osuđen kaznu zatvora u trajanju od 6 mjeseci, dok je optuženom H. Lj. izrečena uvjetna osuda kojom se istom utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 1 godine i određuje rok provjeravanja od 1 godine i 6 mjeseci. Pored toga pobijanom presudom je oštećeni E. B. sa imovinskopравnim zahtjevom upućen na parnicu, a optuženi su obavezani da na ime troškova krivičnog postupka plate paušal u iznosu od po 60,00 KM u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

Protiv te presude žalbu je izjavio optuženi N. B. zbog odluke o kazni s prijedlogom da mu se, preinačenje prvostepene presude, izrekne blaža kazna ili uvjetna osuda tako što će se uzeti u obzir olakšavajuće okolnosti koje se ogledaju u tome da je priznao krivično djelo na početku suđenja i bez branioca te tako smanjio troškove postupka.

Žalbu na prvostepenu presudu izjavilo je i Kantonalno tužilaštvo Travnik također zbog odluke o kazni u odnosu na oba optužena s prijedlogom da se pobijana presuda preinači tako što će se optuženom N. B. izreći strožija kazna zatvora, a optuženom H. Lj. umjesto mjere upozorenja (uvjetne osude) izreći kazna zatvora u granicama koje su za predmetno krivično djelo propisane u zakonu. U obrazloženju ove žalbe se prvo navodi za koje krivično djelo su optuženi oglašeni krivim, zatim kojim razlozima se rukovodio prvostepeni sud pri izricanju krivičnih sankcija koje se osporavaju, a potom se u nastavku žalbe ukazuje da je prvostepeni sud dao prevelik značaj olakšavajućim okolnostima koje to i nisu, da je priznanje ovog optuženog dato tek na glavnom pretresu, a zanemario raniju osuđivanost optuženih, te se u odnosu na optuženog N. Be. tvrdi da je izrečena kazna zatvora od 6 mjeseci blaga uzimajući u obzir činjenicu da je isti ranije osuđivan devet puta, da su u pitanju krivična djela protiv imovine, da zadnja osuda datira od 11.11.2016. godine po presudi Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 K 549363 16 K za isto krivično djelo, a da optuženi nakon 6 mjeseci poslije te osude čini krivično djelo za koje mu se sudi u ovom postupku, zbog čega se žalbom tužioca postavlja pitanje da li je izricanje najblaže zapriječene kazne za ovo krivično djelo opravdano.

I u odnosu na optuženog H. Lj. su u bitnom identični žalbeni prigovori s tim što se za ovog optuženog žalbom prigovara da je neispravan stav prvostepenog suda kako se ranija osuđivanost ovog optuženog ne može uzeti kao otežavajuća okolnost zato što su izrečene kazne trebale biti brisane iz kaznene evidencije, dok je s druge strane do prevelik značaj olakšavajućim okolnostima, te mu izrekao uvjetnu osudu kao mjeru upozorenja ne vodeći računa o njejoj svrsi i ranijem životu optuženog. Na kraju žalbe se iznosi zaključak kako se izrečenim krivičnim sankcijama ne može postići svrha kažnjavanja odnosno specijalna i generalna prevencija.

Odgovor na žalbu kantonalnog tužioca podnio je optuženi H. Lj. koji također navodi za koje krivično djelo su on i N.B. oglašen krivim, kojim olakšavajućim okolnostima se rukovodio prvostepeni sud pri izricanju uvjetne osude, da je kantonalni tužilac u žalbi pogrešno kvalifikovao krivično djelo kao produženo krivično djelo teške krađe, što nije slučaj u konkretnom predmetu, da je prvostepeni sud pravilno utvrdio da se ne radi o produženom krivičnom djelu, da se žalba tužioca uglavnom odnosi na optuženog N. B, dok su se u odnosu na njega samo paušalno istakli razlozi zbog kojih smatra da nemaju uporište u zakonu što se prvenstveno odnosi na odredbu člana 125. Krivičnog zakona Federacije BiH prema kojoj u njegovom slučaju, suprotno onome što tvrdi tužilac, nije bilo mjesta da se ranija osuđivanost uzme kao otežavajuća okolnost, pa se na kraju odgovora optuženog H. Lj. na žalbu kantonalnog tužioca, predlaže da se ista odbije kao neosnovana te potvrdi prvostepena presuda u odnosu na njega.

Kako optuženi i kantonalni tužilac nisu tražili da budu obavješteni o sjednici vijeća to je ista, shodno odredbi člana 319. stav 8. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, održana u njihovom odsustvu.

Nakon što je ovaj sud ispitao prvostepenu presudu u granicama žalbenih navoda, kao i po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženih povrijeđen krivični zakon, sukladno odredbi člana 321. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, odlučeno je kao u izreci iz slijedećih razloga:

Razlozi zbog kojih se izrekom ove presude žalba optuženog N. B. ocjenjuje kao neosnovanu identični su razlozima zbog kojih se žalba kantonalnog tužioca u odnosu na istog optuženog ocjenjuje kao osnovana. Naime, iz obrazloženja osporene presude se vidi da je prvostepeni sud, prilikom odlučivanja o vrsti i visini krivične sankcije za optuženog N. B., kao otežavajuću okolnost cijenio da je isti ranije kažnjavao što je vidljivo iz njegove kaznene evidencije, dok je od olakšavajućih okolnosti uzeo njegove materijalne prilike, da je priznanjem izvršenja djela olakšavao rad suda, njegovo korektno držanje tokom vođenja postupka i protek vremena od dana izvršenja djela, pa zaključuje da se adekvatno kaznom za ovog optuženog pokazuje kazna zatvora u trajanju od 6 mjeseci.

Međutim, prvostepeni sud propušta da precizira broj ranijih osuda, vrstu krivičnih djela za koje je optuženi N. B. ranije osuđivan i kazne koje su mu tim osudama izricane, a na šta se žalbom kantonalnog tužioca opravdano ukazuje, jer to jeste od odlučnog značaja za pravilno odmjeravanje kazne. Iz izvoda iz kaznene evidencije za ovog optuženog vidljivo je da je isti ranije devet puta osuđivan i to svih devet osuda za krivična djela protiv imovine (razbojništvo, teška krađa i krađa), da je posljednja osuda za produženo krivično djelo teške krađe iz člana 287. stav 1. tačka a) u vezi sa članom 55. i članom 31. Krivičnog zakona Federacije BiH po presudi Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 K 549363 16 K od 11.11.2016. godine kojom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 godine i 3 mjeseca i da takva osuda nije bila dovoljna optuženom, uz sve ranije osude i kazne zatvora, da prestane sa vršenjem krivičnih djela, nego isti predmetno krivično djelo čini 01.05.2017. godine, dakle samo nekoliko mjeseci poslije pomenute osude, a kako se to sve ukazuje žalbom tužioca. To osnovano upućuje na zaključak kako je optuženi N. B. sklon izvršenju krivičnih djela protiv imovine, pa kada se uz to ima u vidu da je za predmetno krivično djelo propisan kazna zatvora od 6 mjeseci do 5 godina, to se onda žalba kantonalnog tužioca pokazuje kao osnovana iz razloga što broj ranijih osuda i vrsta počinjeni krivičnih djela ne opravdavaju izricanje minimalne zapriječene kazne kao što to čini prvostepeni sud osporenom presudom optuženom N. B.. Činjenica da je optuženi priznao izvršenje krivičnog djela ne može dovesti do drugačije zaključka ovog suda iz razloga što optuženi krivnju nije priznao u ranijoj fazi postupka odnosno pred sudijom za prethodno saslušanje, nego tek po otvorenju glavnog pretresa kada je bio suočen sa dokazima koji van svake sumnje upućuje na postojanje krivnje ovog optuženog za krivično djelo koje mu se stavlja na teret. Kada se uz to ima u vidu da se korektno držanje pred sudom ne može cijeliti kao olakšavajuće okolnosti, kao što to cijeni nižestepeni sud, jer se takvo ponašanje svakog učesnika u postupku podrazumijeva i očekuje, onda se žalba kantonalnog tužioca u odnosu na optuženog N. B. dodatno pokazuje kao osnovana, a

na suprotan način žalba istog optuženog, pa je žalbu kantonalnog tužioca bilo nužno uvažiti kao takvu, preinačiti osporenu presudu na način da se optuženom N.B. izrekne strožija kazna odnosno kazna zatvora i trajanju od 10 mjeseci, jer je to u skladu sa odredbom člana 49. stav 2. Krivičnog zakona Federacije BiH kojom je propisano da će sud, kad odmjerava kaznu učinitelju za krivično djelo učinjeno u povratu, posebno uzeti u obzir da li je ranije djelo iste vrste kao i novo djelo, kao i protek vremena od ranije osude, kako je to sve naprijed već obrazloženo i precizirano. Time će u dovoljnoj mjeri doći do izražaja i sve olakšavajuće okolnosti koje se objektivno stiču na strani optuženog N. B. tj. priznanje krivnje na glavnom pretresu i njegove materijalne prilike, te protek vremena od izvršenja predmetnog krivičnog djela do konačnog presuđenja u kojem periodu optuženi prema u stanju u spisu nije počinio novo krivično djelo, a sve kada se ima u vidu da je za ovo krivično djelo kao maksimalna zapriječena kazna zatvora u trajanju od 5 godina, dakle da je optuženom ovom presudom izrečena zatvora znatno bliža propisanom minimumu, te da se takva kazna pokazuje adekvatnom kako težini počinjenog krivičnog djela tako i ličnosti optuženog.

I kada je u pitanju optuženi H.Lj. žalba kantonalnog tužioca također se pokazuje kao osnovana iz svih naprijed iznijetih razloga za optuženog N. B. (priznanje krivnje, korektno držanje pred sudom), ali i ranija osuđivanost optuženog H. Lj. za kojeg prvostepeni sud pogrešno utvrđuje činjenično stanja time što njegovu raniju osuđivanost nije uzeo kao otežavajuću okolnost iz razloga što su te osude, u skladu sa članom 125. Krivičnog zakona Federacije BiH, već trebale biti brisane iz njegove kaznene evidencije. Naime, prvostepeni sud se u tom pravcu uopće ne bavi brojem i vrstom raniji osuda, a što jeste od značaja za pravilnu primjenu navedene zakonske odredbe kojom su u stavu 1. tačke od a) do f) propisani rokovi za brisanje ranijih osuda prema različitim krivičnim sankcijama. Kada se ima u vidu da je presudom Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 K 116300 10 K od 07.02.2011. godine optuženom H. Lj., za krivično djelo iz člana 293. stav 1. Krivičnog zakona Federacije BiH, izrečena novčana kazna u iznosu od 250,00 KM, a da je presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj 07 0 K 005710 11 Kps od 23.09.2011. godine, dakle nešto više od 7 mjeseci nakon prethodne osude, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 2 godine i 6 mjeseci za krivično djelo iz člana 289. stav 2. istog zakona, onda iz toga proizilazi da od prve osude nije protekao rok od tri godine u kojem osuđenik nije počinio novo krivično djelo kako je to odredbom člana 125. stav 1. tačka c) Krivičnog zakona Federacije BiH propisano kao uslov za brisanje osude na novčanu kaznu iz kaznene evidencije. Isto je slučaj i sa osudom po presudi Kantonalnog suda u Mostaru od 23.09.2011. godine, jer je nakon te presude optuženi H. Lj. ponovno osuđen presudom Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 K 197335 11 K od 07.04.2012. godine zbog čega, prema odredbi člana 125. stav 1. tačka d) navedenog zakona, nisu postojale zakonske pretpostavke za brisanje pomenute kazne zatvora iz kaznene evidencije obzirom da nakon te presude nije protekao rok od 5 godina u kojem osuđenik nije počinio novo krivično djelo. Kod takvog stanja stvari prvostepeni sud jeste trebao, kao otežavajuću okolnost na strani optuženog H. Lj., cijeliti njegovu raniju osuđivanost tri puta od čega dva također za krivično djelo protiv imovine kao i u ovom predmetu, a kako se to žalbom kantonalnog tužioca osnovano prigovara, pri čemu treba napomenuti da se u toj žalbi nigdje ne navodi kako se radi o produženom krivičnom djelu, kao što isti optuženi tvrdi u svom odgovoru na žalbu. Zato

se kao nepravilna pokazuje odluka prvostepenog suda da optuženom H. Lj. za počinjeno krivično djelo izrekne uvjetnu osudu, jer izricanje mjere upozorenja odnosno uvjetne osude počiniocu krivičnog djela koji je prije toga tri puta osuđivan, od čega dva puta kaznama zatvora, nije u skladu sa odredbom člana 49. stav 2. Krivičnog zakona Federacije BiH iz istih razloga naprijed iznijetih za optuženog N. B., pa je i u tom dijelu žalbu kantonalnog tužioca bilo nužno uvažiti kao osnovanu, preinačiti prvostepenu presudu na način da se i optuženi H. Lj. osudi na kaznu zatvora u trajanju od 6 mjeseci, čime se istovremeno izvršila i diferencijacija kazni saglasno broju ranijih osuda za svakog od optuženih, pri čemu će u dovoljnoj mjeri doći do izražaja i sve olakšavajuće okolnosti koje se stiču na strani optuženog H. Lj. samim tim što mu je ovom presudom izrečena minimalna zapriječena kazna za krivično djelo za koje je oglašen krivim. Zbog svega naprijed navedenog odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Erma Jusić

Predsjednik vijeća
Davor Kelava

Pravna pouka:
Protiv ove presude žalba nije dopuštena.